

"Beşerin zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar, eğer on beş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehit hükmündedir." İzahı, sinn-i teklif on beş yaş mı?

Bediüzzaman Hazretlerinin ifade ettiği hususlar; hak ve hakkaniyete bir derece yanaşmış, musibet-i semaviyeden ve beşerin zalim kısmının cinayetinin neticesi olarak sıkıntılara maruz kalan çocuklar, masum ve mazlumları kapsamaktadır. **Yoksa zalim münafık vb. sıfatlara haiz olanlar, zaten müstehak oldukları cezayı bulacaklardır.**

Tabi şehidlikte mertebeler bulunmasından dolayı, elbette ehli iman olan birinin şehadet mertebesine ulaşmayacakları kanaatindeyiz. Yine de gaybı en iyi bilen Allah'tır. Yarattığı kullara nasıl muamele etmek isterse öyle muamele edecektir.

Bediüzzaman Hazretleri bu asrın tüm alimlerinin ittifakiyle müceddid olmasından ötürü re'yini görüşünü, ortaya koymuştur. Eğer kanaat Kur'an, hadis ve kıyası fukahaya muhalif değilse, o zaman itiraza mahal bulunmamaktadır.

İslam'a göre din ve dinin kaynaklarını duymamış, görmemiş ve bilmemiş bir kimse, dinen mesul değildir. Yani İslam'ı tahkik edip değerlendirecek imkanı olmayan her insan ehli necattır ve cennete gider. İkinci Dünya Savaşı'nda, demir perde denilen komünist rejimin izolesi ve baskısı altında zulüm çeken çaresiz ve habersiz Hristiyanlar hakkında yapılan özel bir değerlendirmedir. Üstelik umumi ve genel bir hüküm irad etmiyor.

Özel durumlarda olan bazı mazlum Hristiyanlar cennete gidebilirler. **Bu yalnız Üstad'ın değil, bütün Ehl-i sünnet alimlerin ortak görüşüdür.** Bunun dışında kalan ehli kitap ebedi olarak cehennemliktir. Risale-i Nurlar bütün ehli kitabı cennetlik olarak görmüyor, bazı art niyetli cahiller bunu kasti olarak, **"Nurcular Ehl-i kitabı cennetlik olarak görüyorlar."** deyip, avam insanları ifsat ediyorlar. Halbuki Risale-i Nur noktası noktasına Ehl-i sünnet çizgisinde olan bir meslektir. Nurcular hiçbir zaman İslam'ın ortak aklı olan Ehl-i sünnet muhalefet etmemiştir ve etmez de.

Gayri müslimler iman etmedikçe; ne şehit olabilirler ne de cennete girebilirler, onları ebedi bir azap beklemektedir. Kafirlerin dünyadaki iyilikleri ancak cehennemdeki azaplarını hafifletebilir, yoksa onları oradan asla kurtarmayacaktır. Bu hükmü ispat eden yüzlerce ayet vardır. Biz bunlardan bazılarını takdim edelim:

"Bizim âyetlerimizi yalanlayan ve onlara inanmaya tenezzül etmeyenler var ya, işte onlara göğün kapıları açılmayacak ve deve (veya halat) iğne deliğinden geçinceye kadar onlar cennete"

---

giremeyeceklerdir. İşte suçluları böyle cezalandırırız." (A'raf 7/40)

"O halde içinde ebedî kalacağınız cehennem kapılarından girin, denir. Kibirlenenlerin yeri ne kötüdür!" (Nahl, 16/29)

"Meryem oğlu Mesihe, Allah diyenler, kâfir olmuştur. Allah üç ilahtan biridir diyenler kâfir olmuştur." (Maide, 5/72 ve 73)

Son din olan İslam'ı kabul etmeyen herkes, ebedi olarak cehennemde kalacaktır. Bu hüküm Kur'an ve sünnetin kati ve kesin bir hükmüdür. Burada en ufak bir ihtilaf ve farklı bir görüş yoktur. İslam dini geçmişteki bütün inanç ve dinlerin hükmünü ve geçerliliğini iptal etmiştir. Hâlihazırda tek geçerli ve hükmü devam eden din; İslam'dır.

İslam dininin ulaşmadığı ya da bir şekilde İslam dinini işitmemiş ve muttali olmamış insanların hükmü ise; fetret ehlinin hükmü gibidir. Yani İslam ile tanışmadıkları için mesul değildirler ve ehli necattırlar.

Birinci hüküm genel bir hükümdür, yani İslam kabul edilmedikçe kurtulmak mümkün değildir. İkinci hüküm ise özel ve şartları olan bir hükümdür; yani bu özel haller ve şartlar oluşur da bir insan İslam'a muttali olamaz ise mesuliyet ondan düşer. İki hükmü karıştırmamak gerekir.

Üstad'ın bu fikrinin temeli,

"Kim doğru giderse sırf kendi lehine gider, kim de sapıklık ederse ancak aleyhine eder. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü yüklenmez. Ve biz resul gönderinceye kadar azaplandırmayız." (İsra, 17/15)

ayetine dayanıyor.

Yani İslam nurunu bir şekilde görüp tanıyamayan herkes mesul değildir. Üstad Hazretleri kendi dönemindeki olayları ve savaşları İslam nurunun önünde bir engel, bir perde olarak görüyor ve o zamandaki mazlum ve çaresiz insanları bu kapsamda değerlendiriyor.

"Üç dört aydır ki, dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiçbir haberim yokken, Avrupa'da, Rusya'daki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O mânevî ihtarın beyan ettiği taksimat bu elîm

---

şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki:"

"O musibet-i semaviyeden ve beşerin zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar, eğer on beş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehit hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı mâneviyeleri, o musibeti hiçe indirir."

"Ve madem âhir zamanda Hazret-i İsâ'nın (a.s.) din-i hakikîsi hükmedecek, İslâmiyetle omuz omuza gelecek. Elbette şimdi, fetret gibi karanlıkta kalan ve Hazret-i İsa'ya (a.s.) mensup Hristiyanların mazlumlari, çektikleri felâketler onlar hakkında bir nevi şehadet denilebilir."(1)

Konunun öncesi ve sonrasından vermiş olduğumuz bu paragraflarda masum ve mazlumların Hristiyanlar olduğu açıkça anlaşılıyor. Müslüman masum bir şekilde öldüğü zaman zaten şehit hükmündedir, onun için o ibareleri Müslümanlar diye tevîl ve tabir etmek kabil değildir. Bu masum ve mazlum sivillerin Hristiyanlar olduğu aşikardır.

Üstad Hazretlerinin yukardaki ifadelerinden de anlaşılacağı gibi bir meseleyi değerlendirirken konu bütünlüğü içinde değerlendirmek gerekir. Üstad Hazretleri Hristiyanlar ölünce şehit hükmünde olur derken, kayıt ve şartlar tahtında diyor. Yoksa umumi bir ifade kullanmıyor. Üstad Hazretlerinin yukarda yapmış olduğu tespitler Kur'an ve sünnete uygun tespitlerdir. Ehl-i sünnet alimleri de bu konuda Üstad Hazretleri gibi düşünüyorlar.

İslam'a göre din ve dinin kaynaklarını duymamış, görmemiş ve bilmemiş birisi dinen mesul değildir. Yani İslam'ı tahkik edip, değerlendirecek imkanı olmayan her insan ehli necattır ve cennete gider.

Üstad Hazretleri bu hususu şu şekil tarif ediyor:

"Fakat zaman-ı fetrette ve وَلَا سِرَّ شَعْبِيٍّ يُتَدَعَمُ لَكُمْ أَمَوٌ sırıyla; ehl-i fetret, ehl-i necattırlar. Bilittifak, teferruattaki hatiatlarından muahezeleri yoktur. İmam-ı şâfiî ve imam-ı eşarîce; küfre de girse, usûl-i imanîde bulunmazsa, yine ehl-i necattır. Çünkü teklif-i ilâhî irsal ile olur ve irsal dahi, ittila ile teklif takarrur eder. Madem gaflet ve mürur-u zaman, enbiya-i salifenin dinlerini setretmiş; o ehl-i fetret zamanına hüccet olamaz. İtaat etse sevap görür, etmezse azap görmez. Çünkü mahfî kaldığı için hüccet olamaz."(2)

Yine bu manayı teyit eden ayetlerden birisinde şu şekil buyruluyor:

“Hem Rabbin, memleketleri, ana noktasında (merkezinde), kendilerine âyetlerimizi okur bir resul göndermedikçe helâk etmez. Ve biz, ahali zalimler olan memleketlerden başkasını helâk edici değiliz.” (Kasas, 28/59)

Ayrıca İmam Gazali bu hususta açık ve net olarak şöyle der;

“Peygamberin gönderildiğini bilmeyenler; bunlar ehl-i necattır. Bilip de inkâr edenler; bunlar ehl-i cehennemdir. Duyan fakat tahkik etmeyen, yanlış işitenler; bunların da necat ehli olması ümit edilir.”(3)

Üstad Hazretlerinin döneminde bazı ideolojik ve askeri baskılar sayesinde Rusya ve Avrupa gibi yerlerde birçok savaş ve tecritler olmuştur. Mesela Rusya'da kurulan Komünist rejim halkı zorla ve baskı ile dünyadan soyutlamış dinin bütün izlerini silmiştir. Halkı dış dünyaya karşı izole ettiği için demir perde ismi ile anılmıştır. Zalim siyasetçiler ve ideoglar sayesinde masum ve zavallı halk çok çileler çekmiştir. Bu zavallı ve masum halkın içler acısı hali elbette ilahi adalet ve rahmet tarafından teraziye konulacaktır.

Bu mazlum ve masum halkın ahiret açısından durumunu Üstad Hazretleri burada değerlendirip bir içtihadda bulunuyor. Zira bu şartlar içinde olan masum insanlar fetret dönemine yakın bir hal içindedirler. Bu yüzden fetret ehli için geçerli olan hüküm, bunlar içinde geçerlidir. Bundan dolayı bu musibetler içinde sıkıntı çeken masum halklar Hristiyan da olsa fetret ehli sayılırlar ve bir nevi ölenler şehit gibi sevap kazanırlar ya da cehennemden kurtulurlar. Yoksa bu şartlar içinde olmayan diğer Hristiyanlar ehli cehennemdir ve iman etmedikçe de kurtulamazlar.

Kelime-i tevhidi bilmeyen veya ulaşamayan Hristiyanların durumu söz konusu olduğu için bu mesele bahsi geçen hadisin kapsamına girmez. Peygamber Efendimiz (asm)'in hadiste **"Kelime-i tevhidi getirmeyen cennete giremez."** hükmü, duyup bilenler içindir. Duyup bildiği halde inkar ediyor ise, o ehli necat olamaz demektir.

- Sinn-i teklif on beş yaş mıdır? Daha önce büluğa erenler mükellef değil mi?

İklim ve coğrafya, insan bedeninin gelişimi üzerinde çok etkili iki faktördür. Sıcak

---

memleketlerde bedeninin gelişimi hızlı seyrederken, soğuk memleketlerde bu seyir daha yavaş ilerlemektedir. Dolayısı ile kızların âdet görmesi de görecelidir, bulunduğu coğrafyaya ve iklime göre değişkenlik arz edebilir.

Ergenlik yaşı genellikle erkek çocuklarında on iki-on beş, kız çocuklarında ise dokuz-on beş yaşları arasında olur.

Erkek çocuğu büluğa erdiğini, ihtilam denilen rüyada iken cinsî boşalma ile kız çocuğu ise aybaşı veya âdet denilen hâlin ortaya çıkmasıyla yani, rahimden kan gelmesiyle bilinir.

İnsanın bu devreden sonra namaz, oruç ve hac gibi ibadetleri yerine getirmesi farzdır.

Sıcak memleketteki dokuz yaş ile soğuk memleketteki dokuz yaş arasında bariz fark olabilir. Bu yüzden azami ergenlik yaşı on beş ile ifade edilmektedir. On beş yaş ergenlik için azami sınırdır, diyebiliriz. Üstadımız da bu azami sınıra dikkat çekmiştir. Yoksa "Bu yaştan önce ergenlik olamaz." diye bir ifade kullanmıyor.

Dipnotlar:

(1) bk. [Kastamonu Lahikası, 76. Mektup.](#)

(2) bk. [Mektûbat, Yirmi Sekizinci Mektup, Sekizinci Risale.](#)

(3) bk. *İmam-ı Gazali, İslam'da Müsamaha, s. 60 (Terc. Süleyman ULUDAĞ)*